

#aquiproubullying

Activitats didàctiques per a l'alumnat

Gestió positiva dels conflictes

Educació Secundària
Dossier per a l'alumnat

Activitats didàctiques per a l'alumnat	Nivell	Dossier per a l'alumnat
Gestió positiva dels conflictes	Secundària	Pàgina 1

Índex de la formació del programa

Mòduls de formació per a les famílies		
1	Aproximació al concepte d'assetjament i ciberassetjament	Sensibilització
2	Competències socioemocionals	Sensibilització
		Aprofundiment
3	Gestió positiva dels conflictes	Sensibilització
		Aprofundiment
4	Com detectar i aturar l'assetjament	Aprofundiment
5	Ús segur i responsable de les xarxes	Sensibilització
6	Com detectar i aturar el ciberassetjament	Aprofundiment

Activitats didàctiques per a l'alumnat		
1	Aproximació al concepte d'assetjament i ciberassetjament	Primària
		Secundària
2	Competències socioemocionals	Primària
		Secundària
3	Gestió positiva dels conflictes	Primària
		Secundària
4	Com detectar i aturar l'assetjament	Primària
		Secundària
5	Ús segur i responsable de les xarxes	Primària
		Secundària
6	Com detectar i aturar el ciberassetjament	Primària
		Secundària

<p>Gestió positiva dels conflictes</p> <p><i>Aquest mòdul formatiu està integrat en el programa d'innovació educativa #aquiproubullying que impulsa el Departament d'Ensenyament per prevenir, detectar i intervenir enfront l'assetjament i el ciberassetjament entre iguals des dels centres educatius i en col·laboració amb les famílies.</i></p>		<p>120 minuts</p>
<p>Introducció</p> <p>Els conflictes formen part de la vida. No els podem evitar però sí que podem aprendre a entendre'ls i trobar formes per gestionar-los. Els conflictes poden estar presents en els centres educatius en forma de manifestació violenta, per exemple amb l'assetjament, i estendre's a l'exterior del centre o fins i tot al món virtual de les xarxes socials. La gestió positiva dels conflictes en parteix de l'evidència, de considerar-los com una oportunitat i de la possibilitat de gestionar-los. És important conèixer i fomentar les relacions positives entre els membres del grup i prendre consciència que, si bé la convivència pot ser font de conflictes, és, alhora, la via per transformar-los.</p>	<p>Objectius</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Definir i analitzar conflictes. ● Identificar conflictes de la vida quotidiana. ● Identificar les respostes que es donen a conflictes de la vida quotidiana. ● Definir i practicar l'escolta activa com una forma per acostar-se als problemes. ● Prendre consciència de la importància del grup en la gestió d'un conflicte. 	
<p>Índex d'activitats</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Activitat 1: Què entenem per conflicte? ● Activitat 2: Amb quins conflictes em trobo? ● Activitat 3: Com analitzar un conflicte? ● Activitat 4: L'escolta activa: El doble check. ● Activitat 5: Què està passant? Què podem fer? 	<p>Paraules clau i definició</p> <p>Conflicte: Situació en què dues o més persones interrelacionades tenen o perceben que tenen interessos diferents.</p> <p>Habilitats comunicatives: Capacitats que inclouen tant el coneixement del llenguatge verbal i no verbal com saber-lo utilitzar per comunicar-nos amb els altres i entendre'ls.</p> <p>Escolta activa: Situació en la qual la persona que parla se sent escoltada i percep que se l'entén.</p> <p>Intervenció del grup: El grup pot ser un element rellevant i la seva intervenció pot afavorir que el conflicte no s'incrementi.</p>	

Activitat 1

Què entenem per conflicte?

30 minuts

1.1 Individualment, et proposem fer una “pluja d’idees” sobre les paraules o expressions que et suggereix el mot **CONFLICTE**. Escriu-les en el núvol de pensament següent:

1.2 Poseu-vos en equips de dos o tres per compartir els vostres núvols.

- Han sortit aspectes negatius i positius?
- Feu una classificació dels mots establint-ne vosaltres mateixos els criteris.

Criteri 1	Criteri 2	Criteri 3

1.3. Reviseu la vostra classificació en funció de les categories que apareixen a continuació: sinònims, causes, manera d’afrontar-lo, emocions, altres.

Sinònims	Causes	Maneres d’afrontar-lo	Emocions	Altres

1.4. Compartiu les vostres classificacions amb el grup classe. Podeu elaborar un únic document que podeu penjar a l’aula.

Activitat 2:

Amb quins conflictes em trobo?

15 minuts

2.1 La vida està plena de situacions conflictives. A continuació es mostren exemples de conflictes que es poden donar en el dia a dia a l'institut o relacionats amb els amics. Heu d'assenyalar si els conflictes que apareixen a la taula tenen lloc al vostre centre o amb els vostres amics, amb quina freqüència i la resposta que els doneu.

A la part inferior de la taula hi ha espai per escriure algun altre conflicte que vosaltres vulgueu destacar.

2.2. Una vegada tingueu completada la taula, poseu-vos en equips de dos o tres per compartir en grup els tipus de conflictes que succeeixen en el vostre centre o amb els vostres amics i de quina manera els afronteu.

2.3. Valoreu en el grup gran quines respostes són les que es donen més sovint.

Reflexions compartides

Conflictes del dia a dia		
Conflictes del dia a dia que poden produir-se al vostre centre o relacionats amb els vostres amics	Amb quina freqüència tenen lloc?	Quina resposta doneu a aquests conflictes?
Faltes de respecte a companys o adults.	☐ Mai ☐ Poc ☐ Sovint ☐ Sempre	☐ No em poso en aquest cas. ☐ Depèn, si és amic meu.... ☐ Demano ajuda a... ☐ Parlem ambper....
Discussions relacionades amb el mòbil i les converses de whatsapp.	☐ Mai ☐ Poc ☐ Sovint ☐ Sempre	☐ No em poso en aquest cas. ☐ Depèn, si és amic meu.... ☐ Demano ajuda a... ☐ Parlem ambper....
Un grupet parla malament d'un company o d'un adult.	☐ Mai ☐ Poc ☐ Sovint ☐ Sempre	☐ No em poso en aquest cas. ☐ Depèn, si és amic meu.... ☐ Demano ajuda a... ☐ Parlem ambper....
Una baralla entre companys a l'hora del pati.	☐ Mai ☐ Poc ☐ Sovint ☐ Sempre	☐ No em poso en aquest cas. ☐ Depèn, si és amic meu.... ☐ Demano ajuda a... ☐ Parlem ambper....
Un company es queda sol molts dies a l'hora del pati, ningú no hi parla.	☐ Mai ☐ Poc ☐ Sovint ☐ Sempre	☐ No em poso en aquest cas. ☐ Depèn, si és amic meu.... ☐ Demano ajuda a... ☐ Parlem ambper....
Un company rep amenaces d'altres.	☐ Mai ☐ Poc ☐ Sovint ☐ Sempre	☐ No em poso en aquest cas. ☐ Depèn, si és amic meu.... ☐ Demano ajuda a... ☐ Parlem ambper....
A l'hora de fer grups de treball, un company queda sense grup.	☐ Mai ☐ Poc ☐ Sovint ☐ Sempre	☐ No em poso en aquest cas. ☐ Depèn, si és amic meu.... ☐ Demano ajuda a... ☐ Parlem ambper....
.....	☐ Mai ☐ Poc ☐ Sovint ☐ Sempre	☐ No em poso en aquest cas. ☐ Depèn, si és amic meu.... ☐ Demano ajuda a... ☐ Parlem ambper....

Activitat 3

La necessitat d'analitzar un conflicte. *L'escolta activa*

20 minuts

Per comprendre un conflicte i poder buscar opcions o alternatives per a la seva resolució cal analitzar-lo tenint en compte diferents elements: les persones i les seves relacions, els fets, les posicions i interessos, el context i la voluntat d'acord.

3.1. Llegiu la informació sobre els elements del conflicte:

Les persones	Són les persones que intervenen directament en el conflicte. Es pot parlar de protagonistes, actors secundaris, de personatges "esquitxats" o d'observadors que són tots aquells que en tenen coneixement però no hi intervenen directament.
La dimensió personal	Les persones que intervenen en el conflicte tenen una sèrie de característiques que s'han de tenir en compte: les seves creences, les conseqüències que té i pot tenir el conflicte per a elles, la importància que té i que es dóna a la situació que s'està vivint, el seu estat emocional, etc.
Les relacions personals	Les relacions tenen a veure amb la situació de poder o domini de les persones respecte a les altres en el conflicte. Pot ser una relació d'amistat, de parentiu, de ser la tutora, etc.
Els fets	Els fets es refereixen a allò que ha passat i que es relaciona amb cada persona.
El context	Cal tenir en compte els antecedents, el lloc on ha succeït el conflicte, quan ha passat, la durada, etc.
Les posicions	El que cada part vol.
Interessos i necessitats	El que, a cada part, realment li interessa.
La voluntat d'acord	Cada persona implicada en el conflicte en té una percepció diferent, fins i tot potser no n'és conscient. Cal establir si hi ha o no voluntat d'acord.

3.2. Analitzeu el **cas del Marc** utilitzant la pauta per clarificar els elements d'un conflicte.

El Marc està fent 1r. d'ESO. Ja s'està acabant el curs i a tutoria s'han format els equips del treball de síntesi. Al del Marc hi ha la Júlia, que és una nena molt estudiantosa però no són gaire amics, l'Hug, que és amic del Marc des de P3, i el Pol. Durant la classe de tutoria el Marc s'ha adonat que fer el treball en equip serà complicat, perquè el Pol

no té intenció de fer res, ha suspès moltes matèries al llarg del curs i sembla que passa de tot; la Júlia està a disgust amb l'equip ja que no és amiga de cap dels altres tres i no s'hi troba bé; finalment, l'Hug sí que té ganes de fer el treball amb el Marc.

El Marc ha comentat a la tutora que el grup no li agrada, que el Pol no farà res i que si li donen alguna tasca el més probable és que no la faci. També li ha preguntat si la nota seria la mateixa per a tots. La tutora li ha dit que es tracta d'un treball col·laboratiu i que ells s'han d'organitzar, que si cal ja parlarà amb el Pol.

En arribar a casa, el Marc ha explicat als seus pares que el treball de síntesi li anirà fatal, que és en un equip de quatre però només són dos els que estan disposats a treballar i que amb els altres dos no pensa quedar per fer-lo.

La mare del Marc ha enviat un e-mail a la tutora per exposar-li la seva preocupació, ja que no està disposada a veure com, al seu fill, li baixa la nota pel fet d' estar amb uns companys que no treballen.

El primer dia que han de treballar junts han quedat a la biblioteca, però només en arribar, al davant de la porta, es discuteixen. El Marc i l'Hug fan mala cara al Pol i a la Júlia. La Júlia entra a la biblioteca i se'n va sola en una taula; el Pol se'n va, els engega dient que no pensa treballar amb ells.

Anàlisi del conflicte

Les persones	
La dimensió personal	
Les relacions personals	
Els fets	
El context	
Les posicions	
Interessos i necessitats	
La voluntat d'acord	

Activitat 4		20 minuts	
L'escolta activa. El doble check			
<p>Primer veureu el vídeo "Doble check" i a continuació cal completar la pauta d'observació del procés comunicatiu, per realitzar l'anàlisi d'aquesta situació. Tindrem en compte els elements que faciliten l'escolta activa com són mostrar interès i empatia, aclarir i resumir i si hi ha hagut o no interferències.</p>			
Pauta d'observació del procés comunicatiu. Quines tècniques d'escolta activa apareixen?			
Mostrar interès:			
Postura	Noi Noia	Distància física	Noi Noia
Expressió facial	Noi Noia	Volum i entonació de veu	Noi Noia
Mirada	Noi Noia	Assentiment i interjeccions	Noi Noia
Gestos	Noi Noia	Torns de paraula	Noi Noia
Aclarir:			
Mostrar sintonia emocional (empatia):			
Resumir:			
Hi ha hagut interferències de l'exterior?			
Com valors, en general, aquest procés comunicatiu?			
Per a la persona que parlava/escoltava: NOI			
Com creus que s'ha sentit?			
Quines intervencions creus que l'han ajudat?			
Quines et sembla que li han resultat més difícils?			
Quines tècniques haurien de practicar més?			

Per a la persona que parlava/escoltava: NOIA

Com creus que s'ha sentit?

Quines intervencions creus que l'han ajudat?

Quines et sembla que li han resultat més difícils?

Quines tècniques haurien de practicar més?

3.3 En equips de dues o tres persones durant cinc minuts compartiu les vostres respostes. Intenteu definir quin és el conflicte que es planteja.

3.4 Feu la posada en comú en el grup classe.

Activitat 5

Què està passant? Podem fer-hi alguna cosa?

30 minuts

5.1 Visioneu els curtsmetratges amb atenció.

Paraules lletges

Temps: 1m. 01seg.

Ajudem l'alumnat a posar fi a la intimidació.

Invisible

Temps: 46 seg.

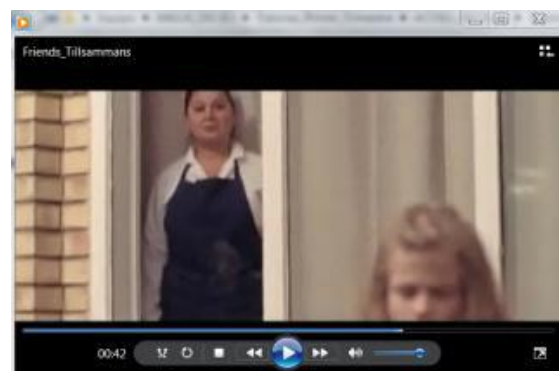
Ajudem l'alumnat per detenir l'assetjament escolar.

Pèl-roig

Temps: 50 seg.

Ajudem l'alumnat per detenir l'assetjament escolar.

Junts

Temps: 1 m.

Junts podem resistir contra l'assetjament escolar.

Mot Mobbing (Contra el bullying)

Temps: 1m.

Amb les noves tecnologies els assetjadors segueixen a casa.

5.2 En equip, ompliu la taula següent per analitzar el contingut de cadascun dels curtsmetratges

Activitats didàctiques per a l'alumnat	Nivell	Dossier per a l'alumnat
Gestió positiva dels conflictes	Secundària	Pàgina 11

Quina situació es descriu a Paraules lletges ?
És un conflicte?
Quines són les persones que hi intervenen? <ul style="list-style-type: none">- Protagonistes- Personatges Secundaris- Observadors
Quines relacions tenen entre ells?
Quines són les intervencions que fan?
Com els afecta la situació?
Quina situació es descriu a Invisible ?
És un conflicte?
Quines són les persones que hi intervenen? <ul style="list-style-type: none">- Protagonistes- Personatges Secundaris- Observadors
Quines relacions tenen entre ells?
Quines són les intervencions que fan?
Com els afecta la situació?
Quina situació es descriu a Pèl roig ?
És un conflicte?
Quines són les persones que hi intervenen? <ul style="list-style-type: none">- Protagonistes- Personatges Secundaris- Observadors
Quines relacions tenen entre ells?
Quines són les intervencions que fan?
Com els afecta la situació?
Quina situació es descriu a Junts ?
És un conflicte?
Quines són les persones que hi intervenen? <ul style="list-style-type: none">- Protagonistes- Personatges Secundaris- Observadors

Quines relacions tenen entre ells?

Quines són les intervencions que fan?

Com els afecta la situació?

Quina situació es descriu a **Contra el bullying**?

És un conflicte?

Quines són les persones que hi intervenen?

- Protagonistes
- Personatges Secundaris
- Observadors

Quines relacions tenen entre ells?

Quines són les intervencions que fan?

Com els afecta la situació?

5.3 Posada en comú en el grup classe.

Idees clau

Els **conflictes** són situacions en què dues o més persones no es posen d'acord. No hem de considerar els conflictes de forma negativa, ja que són necessaris en tot procés i esdevenen una oportunitat per avançar i descobrir noves possibilitats.

Elements del conflicte

Les persones	Són les persones que intervenen directament en el conflicte. Es pot parlar de protagonistes, actors secundaris, de personatges "esquitxats" o d'observadors que són tots aquells que en tenen coneixement però no hi intervenen directament.
La dimensió personal	Les persones que intervenen en el conflicte tenen una sèrie de característiques que s'han de tenir en compte: les seves creences, les conseqüències que té i pot tenir el conflicte per a elles, la importància que té i que es dóna a la situació que s'està vivint, el seu estat emocional, etc.
Les relacions personals	Les relacions tenen a veure amb la situació de poder o domini de les persones respecte a les altres en el conflicte. Pot ser una relació d'amistat, de parentiu, de ser la tutora, etc.
Els fets	Els fets es refereixen a allò que ha passat i que es relaciona amb cada persona.
El context	Cal tenir en compte els antecedents, el lloc on ha succeït el conflicte, quan ha passat, la durada, etc.
Les posicions	El que cada part vol.
Interessos i necessitats	El que, a cada part, realment li interessa.
La voluntat d'acord	Cada persona implicada en el conflicte en té una percepció diferent, fins i tot potser no n'és conscient. Cal establir si hi ha o no voluntat d'acord.

Les actituds en els conflictes són:

- La primera és l'**actitud competitiva**, que es caracteritza per la voluntat de sortir-ne guanyadora una de les parts al marge de com pugui quedar la relació o la situació de l'altra part, que en resulta lògicament perdedora.
- L'**actitud evasiva** es caracteritza per defugir el conflicte, la situació no es resol ni a favor ni en contra, ja que queda suspesa, es deixa per a un altre moment.
- L'**actitud acomodativa** es caracteritza per acceptar la decisió de l'altre i adaptar-s'hi perquè ja li va bé o perquè prefereix no enfrontar-s'hi i mostrar els seus interessos.
- L'**actitud assertiva** es caracteritza pel respecte a l'altra part ja que no es cerca tant guanyar i que l'altre perdi sinó aconseguir un acord que beneficiï a tothom.

L'escolta activa vol dir escoltar tenint en compte sobretot l'altre, amb temps i evitant estar centrats en nosaltres mateixos. L'escolta activa, a diferència de la passiva, en què mentre escoltem estem atents a l'altre i no en altres coses, comporta abandonar els pensaments propis per intentar entendre l'altre.

Altres recursos

- Vídeo "[Doble check](#)". En aquest curmetratge de Paco Caballero, hi podeu trobar la conversa d'una parella relativa al whatsapp per treballar l'escolta activa.
- [ONG Friends](#). En el lloc web de l'ONG sueca "Friends", podeu trobar vídeos de curta durada per treballar la prevenció de l'assetjament escolar amb la intervenció dels companys.
- [Educar en la gestió positiva dels conflictes](#). En aquest apartat del Projecte de Convivència, podeu trobar eines, recursos i bones pràctiques per treballar la gestió positiva dels conflictes.
- [La escucha activa](#). En aquest vídeo (5min 20 sec), es pot trobar en format de cinema mut el significat de l'escolta activa i quines són les estratègies per dur-la a terme.

Aquesta activitat didàctica ha estat elaborada per la Direcció General d'Atenció a la Família i Comunitat Educativa del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya disponible sota la llicència Creative Commons BY-NC-SA.

Activitats didàctiques per a l'alumnat	Nivell	Dossier per a l'alumnat
Gestió positiva dels conflictes	Secundària	Pàgina 16